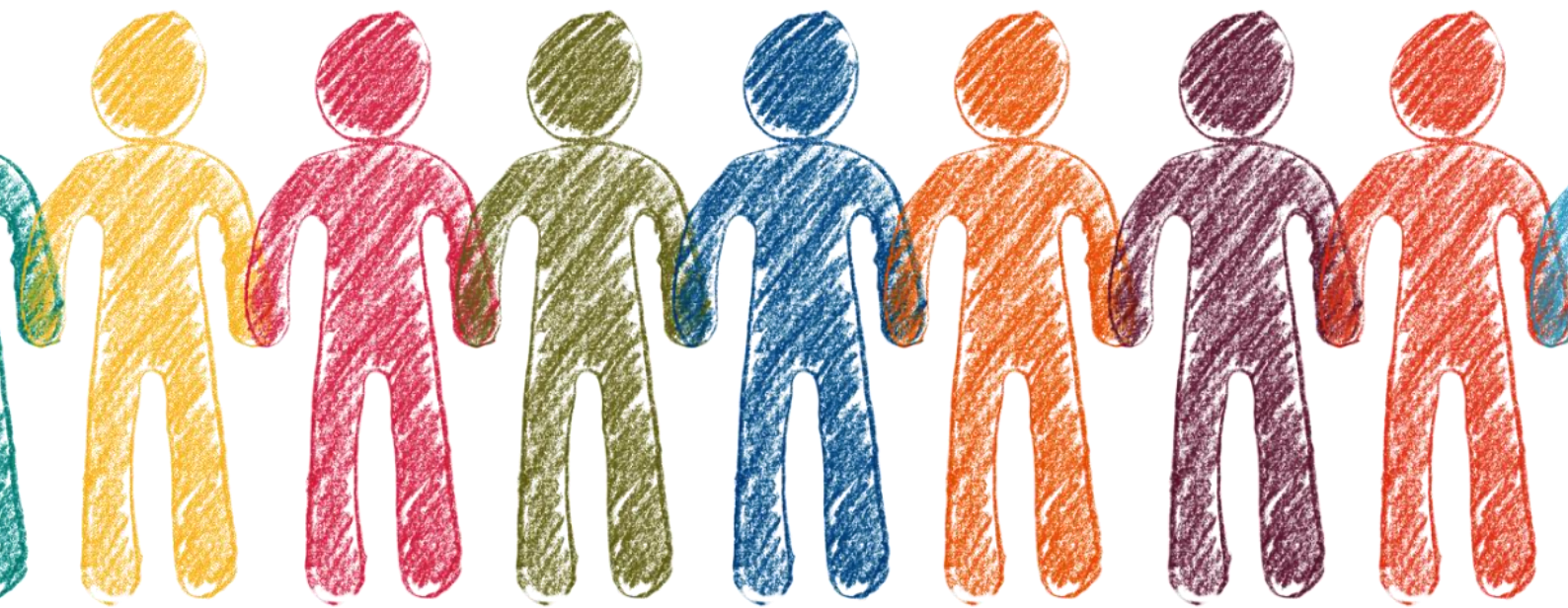

Kristianstads
kommun

Barn- och utbildningsförvaltningen

www.kristianstad.se

Plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Centralskolan

Planen gäller för kalenderåret eller läsåret

2024

Planen har reviderats (datum)

2023-12-04

Ansvarig för planen

Ulrika Åkerberg

Barn och elever har varit delaktiga genom

Klassråd, elevråd

Främja, förebygg, upptäck och åtgärda

Planen visar förskolans eller skolans arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Planen omfattar även aktiva insatser för att verka för barns och elevers lika rättigheter och åtgärder för att motverka diskriminering.

Planen bygger på:

- Skollagens kapitel 6
- Diskrimineringslagens kapitel 3
- Barnkonventionen

Alla barn och elever har rätt att vara sig själva och bli behandlade med respekt. Arbetet för likabehandling är en del av förskolan och skolans värdegrundsarbete som handlar om att aktivt främja alla barn och elevers lika rättigheter och möjligheter - oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

1. Lagstiftningen

Skolans arbete mot kränkande behandling regleras i 6 kap. **Skollagen**. I detta kapitel finns regler om aktiva åtgärder mot kränkande behandling. Varje förskola och skola ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Förebyggande åtgärder ska genomföras och en plan ska upprättas årligen för att förhindra kränkande behandling. Vidare fastställs skyldigheten att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling.

I 3 kap. **Diskrimineringslagen** finns regler om aktiva åtgärder mot diskriminering.

Förskola och skola har en skyldighet att aktivt arbeta med åtgärder riktade mot de sju diskrimineringsgrunderna. Diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Skyldigheten omfattar även att ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

Arbetet med aktiva åtgärder innebär att arbeta förebyggande och främjande genom ett fortlöpande arbete i fyra steg, undersöka, analysera, åtgärda samt utvärdera och följa upp. I detta arbete ingår även att ta fram riktlinjer och rutiner mot trakasserier.

Rektorns skyldighet att anmäla kränkningar till huvudmannen är direkt kopplad till huvudmannens skyldighet att skyndsamt utreda vad som hänt. Därför måste även rektorn göra sin anmälan till huvudmannen skyndsamt. Ett exempel på vad Skolinspektionen i ett beslut inte tyckt är tillräckligt skyndsamt är en månad. I det enskilda fallet hade en skola ett arbetsätt och en rutin som gjorde att det gick upp till en månad innan de anmälde kränkande behandling till huvudmannen. Det var inte tillräckligt skyndsamt i skollagens mening, menade Skolinspektionen.

Om huvudmannens utredning om kränkande behandling leder till att man vidtar åtgärder mot en enskild person räknas det som myndighetsutövning. Då har eleven och vårdnadshavaren rätt att få ta del av information i ärendet, till exempel dokumentation om uppgifter och beslut och motivering av beslut. I 29 kapitlet 10 § skollagen finns det hänvisningar till alla de rättigheter man har i samband med myndighetsutövning i skolan.

En löpande dokumentation ska göras av det arbete som bedrivs på grupp- och organisationsnivå. Av dokumentationen ska det framgå om det avser diskriminering, trakasseri eller kränkning. Dokumentationen görs i it-systemet Draftit.

Personalen i förskolan och skolan har också en viktig roll i att upptäcka när barn far illa eller när det finns risk för det. Enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen har alla förskolor och skolor, inklusive var och en av de anställda i verksamheten, en skyldighet att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. Den som omfattas av anmälningskyldigheten har också en skyldighet att lämna alla uppgifter som kan vara av betydelse för utredningen av ett barns behov av skydd och stöd.

2. Plan mot kränkningar, diskriminering och trakasserier

Målsättningen med planen är att

- främja allas lika rättigheter
- vara ett konkret verktyg i arbetet för att förebygga och motverka diskrimineringar, trakasserier och kränkande behandling

Inom barn- och utbildningsförvaltningen i Kristianstad ska varje verksamhet årligen upprätta en plan. Planen ska finnas tillgänglig på förskolans eller skolans hemsida.

3. Definitioner

Kränkning

Ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykiska och/eller ske via sociala medier. Begreppet "kränkande behandling" tolkas brett och omfattar alltifrån fysiska kränkningar som slag och sparkar, verbala kränkningar som skällsord, tillmälen och nedlåtande kommentarer till mer subtila psykiska eller sociala kränkningar som utfrysning och andra former av medveten uteslutning. De exempel som ges här är inte uttömmande och kränkningar kan förekomma i många andra former.

Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Barnet eller eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall. Det är viktigt att komma ihåg att yngre barn inte alltid kan förmedla sina känslor på samma sätt som äldre barn och vuxna.

Om en medarbetare kränker ett barn eller elev hanteras kränkningen på samma sätt enligt skollagens krav. I det fall medarbetaren misskött sitt arbete härvidlag hanteras det enligt de ordinarie rutinerna kring misskötsamhet i arbetet.

Diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks, och detta har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Även bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera är former av diskriminering.

Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning.

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

4. Organisatorisk ansvarsfördelning

Enligt 1 kap. 5 § skollagen ska var och en som verkar inom utbildningen främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Huvudmannen

Ansvar för personalen

Ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i 6 kap. skollagen, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget. (6 kap. 5 § skollagen)

Målinriktat arbete

Se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

Se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

Se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Skolchef

Skyndsamt anmäla till huvudmannen

Skyndsamt anmäla till huvudmannen, Barn- och utbildningsnämnden, via it-systemet Draftit vid kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen i samband med verksamheten.

Skyldigheten att anmäla gäller alla händelser som kan vara kränkande behandling, trakasserier som sexuella trakasserier. Skolchefen ska inte göra någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan hen gör anmälan.

Följa upp anmälningar

Ansvarar för att skyndsamt följa upp av rektor anmälda fall av kränkningar, diskriminering och trakasserier.

Rektor

Skyndsamt anmäla till skolchefen

Skyndsamt anmäla till skolchefen, via it-systemet Draftit vid kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen i samband med verksamheten.

Skyldigheten att anmäla gäller alla händelser som kan vara kränkande behandling, trakasserier som sexuella trakasserier. Rektor ska inte göra någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan hen gör anmälan.

Upprätta plan mot diskriminering och kränkande behandling

Ansvarar för att plan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas varje år, att planen hålls aktuell, följs upp och finns tillgänglig på hemsidan.

Dokumentation enligt gällande rutiner

Ansvarar för att dokumentationen sker enligt gällande rutiner av händelser som kan betecknas som diskriminering eller kränkande behandling.

Säkerställa stöd åt elever

Ansvarar för att stöd ges till elever som utsatts för diskriminerande eller kränkande behandling samt att stöd ges till den som orsakat händelsen.

Elevhälsan delaktig

Ansvarar för att elevhälsan är delaktig i arbetet mot kränkningar, trakasserier och diskrimineringar.

Anmälan till socialnämnden

Ansvarar för att göra en anmälan till socialnämnden när det finns en misstanke om att ett barn far illa. enligt 14 kap. §1 socialtjänstlagen.

Kontakt med polis

Ta ställning till kontakt med polis för samråd och att eventuellt anmäla. Se gällande rutin i Skolboken.

Förskolans och skolans medarbetare

Skyndsamt anmäla till rektor

Skyndsamt anmäla till rektor, via it-systemet Drafit vid kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen i samband med verksamheten.

Skyldigheten att anmäla gäller alla händelser som kan vara kränkande behandling, trakasserier som sexuella trakasserier. Rektor ska inte göra någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan hen gör anmälan.

Kontakt med barnet eller eleven och förälder

Ansvarar för kontakter med barnet eller eleven och vårdnadshavare.

Informera om plan mot diskriminering och kränkande behandling

Informera elever och föräldrar om plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Arbetslaget

Ge stöd och hjälp att hantera situationer

Ge stöd och hjälp att hantera situationer med anknytning till handlingsplanen

Arbeta med frågor som rör värdegrund, bemötande, kränkningar, trakasserier och diskriminering

Diskutera och arbeta med barn och elever med frågor som rör värdegrund, bemötande, kränkningar, trakasserier och diskriminering.

Eventuella förtydliganden eller tillägg till ovanstående ansvarsområden utifrån förskolans/skolans behov:

Mentor eller den pedagog som får kännedom om kränkning anmäler i systemet Drafit it (ansvarig mentor meddelas alltid).

Vh informeras av mentor/pedagog som fått kännedom.

Rektor tar upp aktuella anmälningar på EHT för information och ev. åtgärder.

Rektor följer upp med ansvarig mentor/pedagog som anmält kränkning som följer upp med elever.

Rektor meddelar skolchef.

5. Mål för förskolans/skolans värdegrundsarbete

De grundläggande värden som förskolans och skolans värdegrund omfattar ligger i linje med de värden som vårt demokratiska samhälle vilar på.

Värdegrunden omfattar

- Människolivets okränkbarhet
- Individens frihet och integritet
- Alla människors lika värde
- Jämställdhet mellan könen
- Solidaritet mellan människor

Det är dessa värden som ska förmedlas och alla medarbetare ska främja aktning för människans egenvärde och vår gemensamma miljö.

Centralskolans värdegrundsarbete bygger på förebyggande och främjande arbete där en vuxennärvaro prioriteras. I undervisning, i diskussioner och samtal är de vuxna goda exempel, närvarande och stöttar eleverna i deras utveckling till demokratiska medborgare. Arbetet genomsyrar undervisningen och skolans uppdrag som komplement till hemmet.

Konkret märks det i skolans arbete med strategier, strukturer, rastverksamhet, närvarande EHT mm.

Ansvarig-/a för genomförande: Ulrika Åkerberg, rektor och Centralskolans personal

Uppföljning ska ske: 2024-06-10

Ansvarig: Ulrika Åkerberg

Utvärdering ska ske: 2024-12-09

Ansvarig: Ulrika Åkerberg

6. Främjande och förebyggande arbete

6.1 Främjande arbete

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

Centralskolans värdegrundsarbete bygger på förebyggande och främjande arbete där en vuxennärvaro prioriteras. I undervisning, i diskussioner och samtal är de vuxna goda exempel, närvarande och stöttar eleverna i deras utveckling till demokratiska medborgare. Arbetet genomsyrar undervisningen och skolans uppdrag som komplement till hemmet.

Konkret märks det i skolans arbete med strategier, strukturer, rastverksamhet, närvarande EHT mm.

Ansvarig-/a för genomförande: Ulrika Åkerberg

Uppföljning ska ske: 2024-06-10

Ansvarig: Ulrika Åkerberg

Utvärdering ska ske: 2024-12-09

Ansvarig: Ulrika Åkerberg

6.2 Förebyggande

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten. Riskerna kan kartläggas på olika sätt (se mer under steget Kartlägg). Förebyggande mål och åtgärder måste motiveras av vad som kommer fram i en kartläggning.

Centralskolans värdegrundsarbete bygger på förebyggande och främjande arbete där en vuxennärvaro prioriteras. I undervisning, i diskussioner och samtal är de vuxna goda exempel, närvarande och stöttar eleverna i deras utveckling till demokratiska medborgare. Arbetet genomsyrar undervisningen och skolans uppdrag som komplement till hemmet.

Konkret märks det i skolans arbete med strategier, strukturer, rastverksamhet, närvarande EHT mm.

Ansvarig-/a för genomförande: Ulrika Åkerberg

Uppföljning ska ske: 2024-06-10

Ansvarig: Ulrika Åkerberg

Utvärdering ska ske: 2024-12-09

Ansvarig: Ulrika Åkerberg

7. Kartläggning av nuläget

Beskriv hur nuläget kartläggs, t ex. trygghet och trivsel enkät, elevrådsmöte, kränkingsutredningar, kontakter från vårdnadshavare, elevhälsans kartläggningar m.m. Medarbetare och barn/elever ska involveras i kartlägningsarbetet.

Centralskolans värdegrundsarbete bygger på förebyggande och främjande arbete.

Kränkingsanmälningar tas i skolans EHT, följs upp och återkopplas till elev/vårdnadshavare av i första hand mentor.

Skolan genomför kommunens trygghet- och trivselenkät, den diskuteras i klasserna, följs upp i kollegiet samt i respektive klass då svaren redovisas och diskuteras.

Klassråd genomförs i respektive klasser som för fram synpunkter till skolans elevråd som är organiserad för åk F-3 och åk 4-6.

Ansvarig-/a för genomförande: Ulrika Åkerberg

Uppföljning ska ske: 2024-06-10

Ansvarig: Ulrika Åkerberg

Utvärdering ska ske: 2024-12-09

Ansvarig: Ulrika Åkerberg

8. Framtagande av planerna

Beskriv hur planen arbetats fram, och vilka som deltagit i arbetet, inklusive barn och elevers delaktighet.

Planen är framtagen av rektor som sammanställt skolans arbete.

Planen går därefter igenom i skolans utvecklingsgrupp som för den vidare till arbetslagen. Respektive mentor går igenom planen på lämpligt sätt i respektive klass med elever.

Kränkande behandling, diskriminering och trakasserier tas vid varje läsårs start upp i klasserna där planen går igenom.

Ansvarig-/a för genomförande: Ulrika Åkerberg

Uppföljning ska ske: 2024-06-10

Ansvarig: Ulrika Åkerberg

Utvärdering ska ske: 2024-12-09

Ansvarig: Ulrika Åkerberg

9. Förankringsarbete

Beskriv på vilket sätt planen ska vara ett levande dokument och vara känd och förankrad hos barn, elever, medarbetare och vårdnadshavare:

Planen går igenom i skolans utvecklingsgrupp som för den vidare till arbetslagen.

Respektive mentor går igenom planen på lämpligt sätt i respektive klass med elever.

Kränkande behandling, diskriminering och trakasserier tas vid varje läsårs start upp i klasserna där planen går igenom.

Planen läggs ut på skolans hemsida.

Ansvarig-/a för genomförande: Ulrika Åkerberg

Uppföljning ska ske: 2024-06-10

Ansvarig: Ulrika Åkerberg

Utvärdering ska ske: 2024-12-09

Ansvarig: Ulrika Åkerberg

10. Utvärdering

Planen ska årligen utvärderas.

Föregående års plan

Beskriv och utvärdera föregående års åtgärder:

Centralskolans prioriterade mål var läsåret 22/23 att eleven ska;

- ta avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling samt medverka till att hjälpa andra människor.

Överlag syntes goda resultat. Eleverna uppfattades visa hänsyn till varandra samt elever i behov av stöd.

Trivsel- och trygghetsenkät visade att eleverna tyckte att det fanns vuxna som lyssnade på dom och försökte lösa olika problem som uppkommit. Pedagoger på skolan föregår med gott exempel och är nogga med att lyssna på eleverna, vad är deras upplevelse över vad som har hänt.

Enligt enkäten så trivs övervägande del av eleverna i skolan. De är medvetna om att det finns problem, men de känner sig trygga med att lärare finns och hjälper dem när det behövs.

Centralskolans framgångsfaktorer är tydlighet, fasta ramar och rutiner, tät kontakt med vårdnadshavare. Pedagoger arbetar för att lägga grunden med ett värdegrundsarbete tidigt både genom diskussioner och arbetssätt t.ex. kooperativt arbetssätt.

Framgångsfaktorer är när det är fler pedagoger närvarande. Pedagoger samtalar och för många diskussioner där eleverna får reflektera över sin skolsituation och får framföra sina åsikter.

Vid konflikter och meningsskiljaktigheter kan en pedagog ta tag i detta direkt och prata med berörda för att lösa situationen så bra som möjligt. Pedagog 2 kan då komma i gång med undervisningen för övriga elever vilket är väldigt smidigt för alla parter.

Rastaktiviteterna är positivt. Rastaktiviteterna innebär också att de elever som behöver struktur och ordnade aktiviteter får detta.

Föräldramöte och tät föräldrakontakt, ex kontaktbok är en framgångsfaktor.

Utifrån skolans systematiska kvalitetsarbete togs bland annat följande områden upp att beakta:

- Fortsätta att ha dagliga dialoger om saker som dyker upp
- Fortsätta utvärdera raster m.m. för att eleverna ska få berätta positiva och negativa saker samt att vi vuxna visar att det de säger är av vikt.
- Pedagoger tar tag i saker direkt om det behövs.
- Denna punkt behöver vi arbeta med kontinuerligt, blir aldrig klar...
- Fortsätta ta kontakt med hemmet vid konflikter/kränkningar.
- Eleverna kommer fortsättningsvis att ibland arbeta med olika saker, utifrån vad de behöver utveckla. Återkoppling och feedback sker muntligt till eleverna samt skriftligt eller muntligt till vårdnadshavarna.
- rätt antal rastvakter
- fortsätta med rastaktiviteter
- arbeta med likabehandlingsplan
- arbeta med "vi känsla" på skolan och få ihop röda tråden i alla ämnen.

- Tydliga strukturer och regler för all personal hur vi på bästa sätt jobbar mot målen.
- Konflikter, bråk och kränkningar som sker under lektion är den undervisande lärarens ansvar.
- Jobba med resultaten i trivselenkäten och elevernas kommentarer.

Utifrån skolans systematiska kvalitetsarbete har rektor organiserat grupper med representanter från respektive stadier samt EHT. Gruppernas syfte är att skolans kvalitetsarbete skall genomsyra hela kollegiet i större utsträckning genom kollegiala diskussioner.

Vilka deltog i utvärderingen?

Rektor

Utvecklingsgrupp och arbetslag via skolans systematiska kvalitetsarbete.

Elever via skolans trygghet- och trivselenkät samt efterföljande diskussioner.

På vilket sätt har barn/elever varit delaktiga?

Via diskussioner utifrån skolans trygghet- och trivselenkät samt de diskussioner som är ifall det uppstår situationer.

Ansvarig/a: Rektor Ulrika Åkerberg samt respektive mentorer

Innevarande års plan

Beskriv hur innevarande års åtgärder och insatser ska utvärderas och när detta ska ske:

Utvärdering genomförs i utvecklingsgrupp

Tidpunkt för utvärdering är vid årets slut.

Arbetet är fortlöpande och levande under hela läsåret.

Ansvarig/a: Ulrika Åkerberg

11. Kompetens

Beskriv på vilket sätt medarbetarnas kompetens kring hur ett målinriktat arbete för att förebygga kränkningar, diskriminering och trakasserier bedrivs hålls uppdaterad.

Kompetensutveckling erbjuds främst till skolans EHT som ansvarar för att föra det vidare samt vara stödjande i det förebyggande och främjande arbetet på skolan.

Ansvarig-/a för genomförande: Ulrika Åkerberg

Uppföljning ska ske: 2024-06-10

Ansvarig: Ulrika Åkerberg

Utvärdering ska ske: 2024-12-09

Ansvarig: Ulrika Åkerberg

Checklista

Det framgår tydligt om planen gäller verksamhetsår eller kalenderår	☒
Planen är daterad och vem som ansvarar framgår	☒
Resultat av tidigare utvärderingar har vägts in i framtagande av innevarande plan	☒
Planen är upprättad i samverkan med barn och elever	☐
Planen är upprättade i samverkan med pedagogisk personal och skolläda	☒
Elevhälsan har varit delaktig (skola)	☒
En kartläggning är gjord på individ-, grupp- och organisationsnivå	☒
Den fysiska miljön är beaktad	☒
Hur medarbetarnas kompetens ska hållas uppdaterad finns beskrivet	☒
Arbetet sker med aktiva åtgärder genom fyra steg: <ul style="list-style-type: none">▪ undersöka,▪ analysera▪ åtgärda▪ utvärderas och följs upp	☒
Det fortlöpande arbetet dokumenteras	☒
Främjande insatser finns beskrivna	☒
Förebyggande insatser finns beskrivna	☒
En kartläggning av nuläget är gjord	☒
Rutin för anmälan till rektor finns och följs	☒
Rutin för anmälan till skolchef finns och följs	☒
Rutin för anmälan till huvudmannen finns och följs	☒
Planen finns på verksamhetens hemsida	☒